

Weinig ruimte, veel groen

Dat je ook van een kleine tuin een groene oase kunt maken, bewijst tuinarchitect Marijn Vereijken met drie sfeervolle stadstuinen in Nijmegen. In elke tuin is een boeiend lijnenspel gecombineerd met een weelderige beplanting die vaak de hoogte in gaat. Want als je moet woekeren met de ruimte geven klimplanten, (transparante) bomen, opgaande siergrassen en bamboe veel effect! Een waterelement - 3 x anders - zorgt voor een extra dimensie in deze buitenruimten.

TEKST: ANNEMARIE GÖRTS FOTO'S EN TEKENINGEN: MARIJN VEREIKEN

TUIN 1 32 M²

De wilgenschermen dragen bij aan het natuurlijke karakter van de tuin.

Het splitvlak verdeelt de tuin in tweeën; het eerste deel is minimalistisch, het achterste deel heeft een bosachtige sfeer.

Minimalisme naast bosfeer

„Het ontwerp van deze tuin begon met de vijver”, vertelt Marijn. „Deze is gemaakt van een plantenbak die al in de tuin aanwezig was. Door de enorme lengte en omdat hij verhoogd is, is het een beeldbepalend element en daarom wilde ik ook in de breedte iets realiseren. Dat heb ik gedaan door middel van het splitvlak midden in de tuin. De breedterichting van dit vak komt ook terug in de betonbielzen in het pad achterin.” De betonbielzen worden afgewisseld met hergebruikte stoeptegels waardoor een fraai ritme ontstaat. „Dit ritme verwijst naar de klassieke Japanse

stapstenen. Het Japanse thema komt steeds subtiel in mijn tuinen terug, zoals ook de bamboe een enigszins Japanse sfeer aan deze tuin geeft. Daarnaast zorgt bamboe vooral in een kleine tuin voor een wintergroen beeld en hij zorgt voor de verticale richting, prettig omdat je in zo’n tuin niet de breedte in kunt. Bovendien heeft bamboe een weelderige uitstraling.” Hierdoor, en door de reeds aanwezige bomen met daaronder bosvarens en de met klimop begroeide schutting, heeft het achterste gedeelte van deze tuin een bosachtige sfeer.

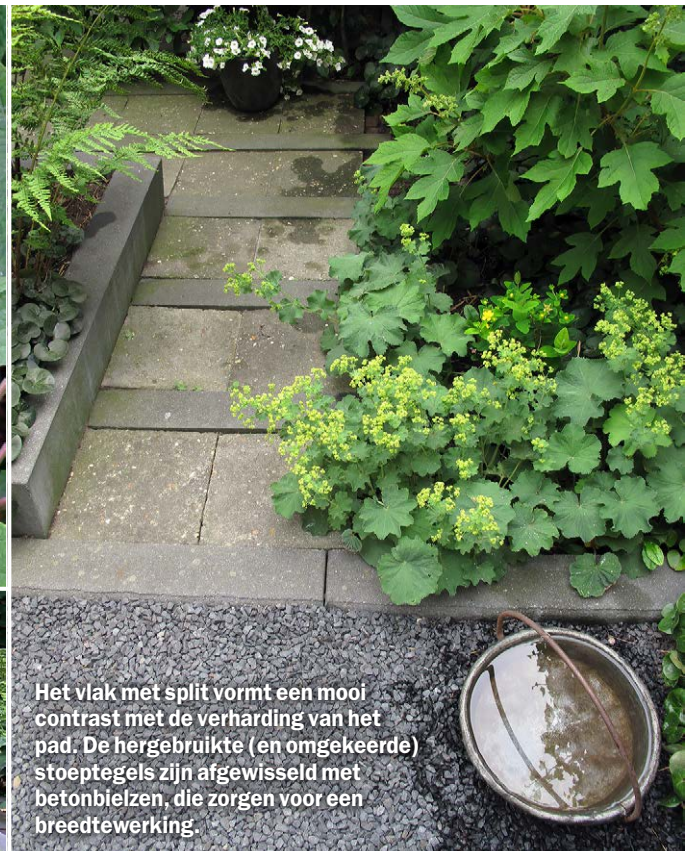
Op het terras staan 's zomers enkele potten met eenjarigen in wit en grijs.

De eikenbladhortensia (*Hydrangea quercifolia*) heeft prachtig ingesneden blad dat in de herfst verkleurt naar purperrood.

De vijver is mooi afgewerkt met betontegels. Hosta's en varens zorgden direct na de aanleg van de tuin al voor een bosachtige sfeer.

Het vlak met split vormt een mooi contrast met de verharding van het pad. De hergebruikte (en omgekeerde) stoeptegels zijn afgewisseld met betonbielzen, die zorgen voor een breedtewerking.

Sterk beeld

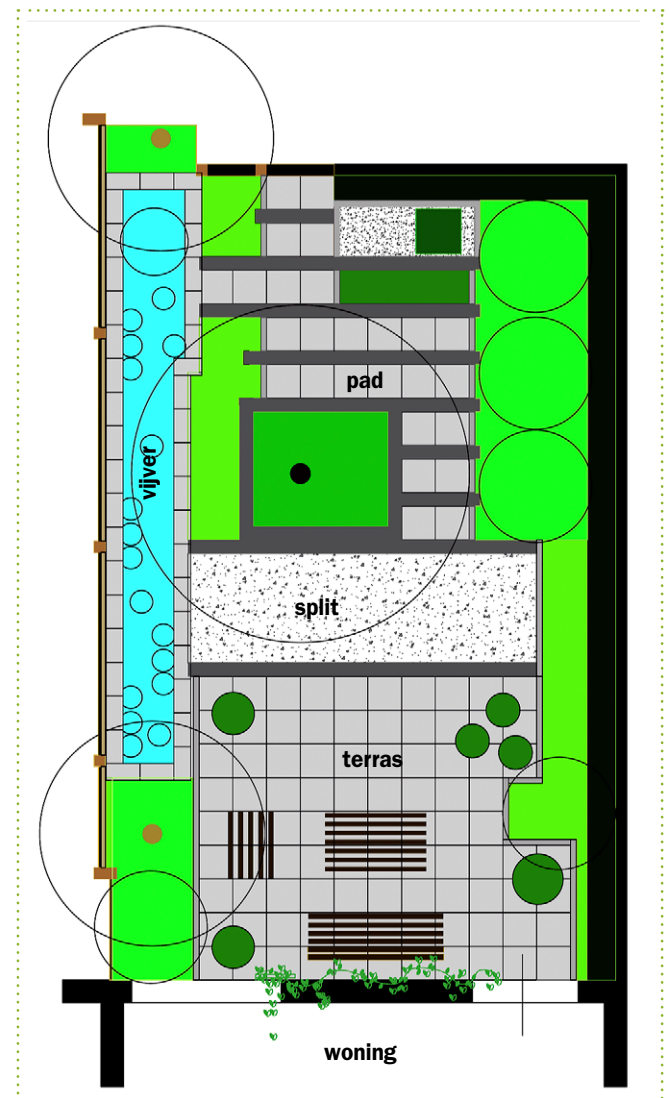
Met dezelfde betonbielzen die zijn gebruikt in het pad naar achter is ook het splitvlak omzoomd. De bielzen komen eveneens terug in het verhoogde plantvak midden in de tuin. Dit hoogteverschil maakt 'het grondvlak speelster'. In dit plantvak staat een bolacacia - die er al stond - met daaronder een groep varens en de bodembedekkende mansoor (*Asarum europaeum*). „Deze mansoor is heel bepalend. Ik kies beplanting die een sterk beeld oplevert, zoals mansoor die met zijn donkergroene ronde blad een groot contrast geeft met het fijne, ingesneden blad van de varens. Ik probeer contrasten te maken om de beleving te versterken, zoals het vlak met split contrasteert met het gesloten terrasvlak.”

„Omdat dit een kleine tuin is, bestaat deze maar uit één ruimte”, vervolgt Marijn. „Maar door het open terras voorin, en achterin een besloten deel met een slingerend pad vanuit een

splitvlak dat halverwege in de tuin ligt, is er toch een verdeling in twee gedeelten.” Bijzonder is volgens de tuinarchitect dat deze tuin - die hij zelf ook aanlegde - niet alleen twee gedeelten, maar ook twee sferen heeft. „Kijk je vanuit de keuken-deur naar links, dan zie je een bijna minimalistische tuin, met terras, wilgenscherm en verhoogde vijver. Het achterste deel van de tuin is weelderig en groen.”

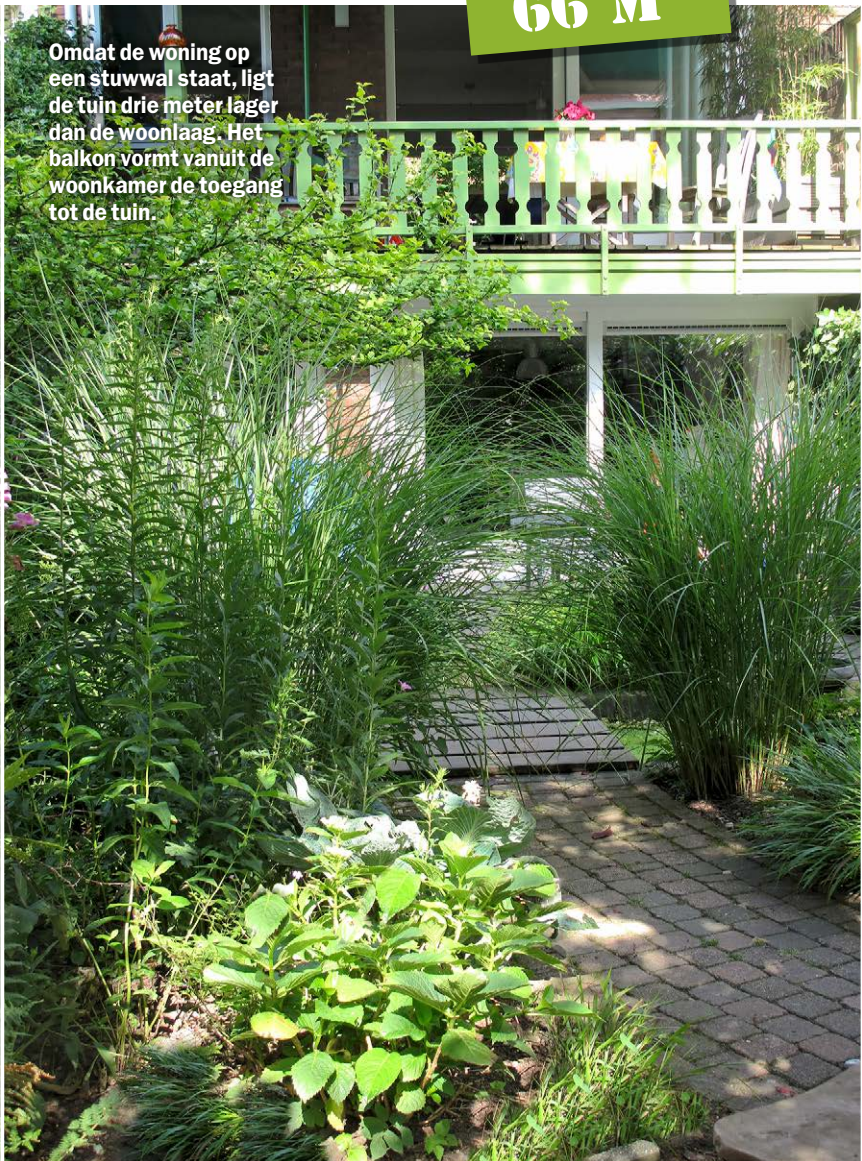
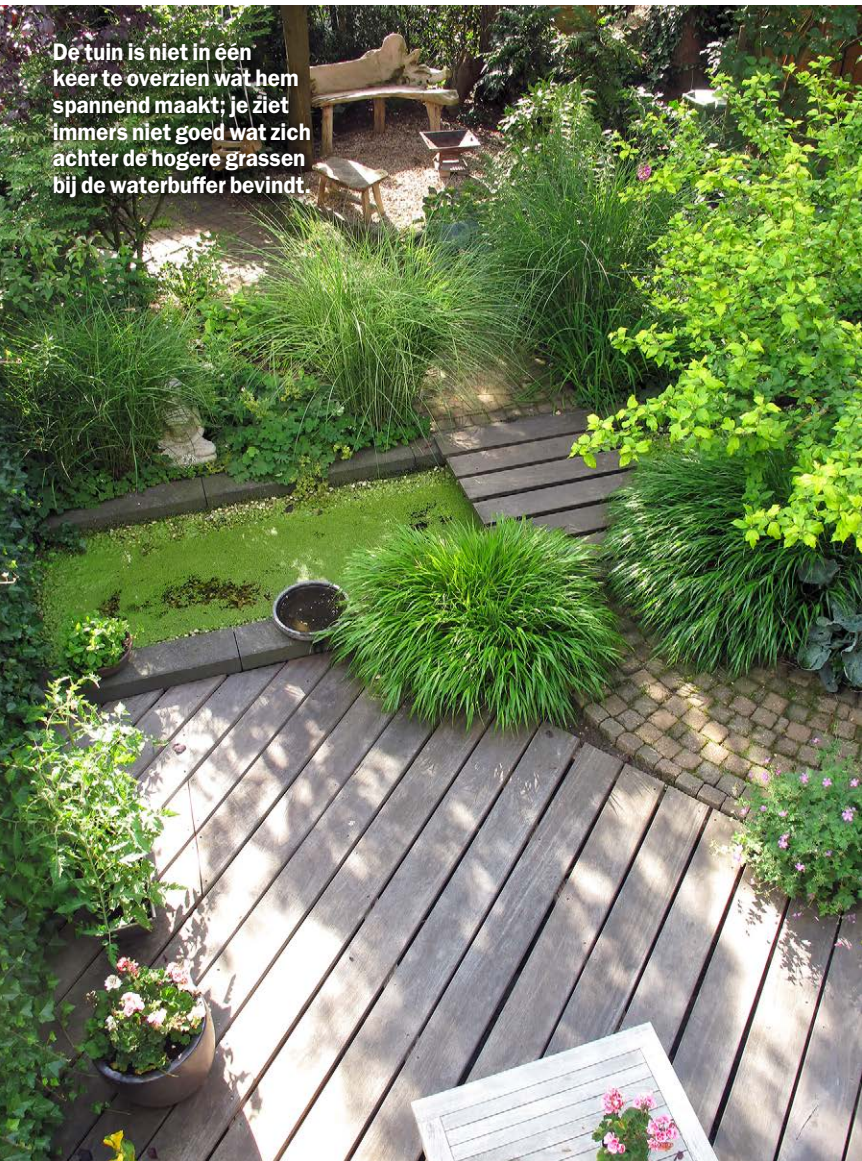
Wensen

- water in de tuin
- veel groen, waaronder varens en hosta's
- bolacacia, goudenregen en sierkers behouden
- stoeptegels hergebruiken

De tuin is niet in één keer te overzien wat hem spannend maakt; je ziet immers niet goed wat zich achter de hogere grassen bij de waterbuffer bevindt

Omdat de woning op een stuwwal staat, ligt de tuin drie meter lager dan de woonlaag. Het balkon vormt vanuit de woonkamer de toegang tot de tuin.

Twee tuinkamers rond waterbuffer

Deze tuin op het westen is zo'n 5,5 m breed en 12 m diep. Aan de achterkant is over de volle breedte van de woning een balkon waar de bewoners heerlijk van de avondzon kunnen genieten. De woning staat op een oude stuwwal aan de Waal. Een prachtige plek, maar het hoogteverschil - de achtertuin ligt 3 m dieper dan de woonkamer - heeft ook een keerzijde; voordat de tuin opnieuw werd aangelegd was er vaak wateroverlast. Tuinarchitect Marijn Vereijken: „Het water is het thema in deze tuin, vanwege de wateroverlast moest er een buffer komen om overtollig regenwater op te vangen. De waterberging midden in de tuin geeft een tweedeling in de ruimte: het eerste deel is open, het tweede tuindeel is bosachtiger, de heesters en bomen geven hier meer schaduw. Onder de bomen ligt een tweede terrasje.”

Leuk, kikkervisjes
vangen in eigen tuin!

De werkruimte op de begane grond kijkt uit op rustgevend groen.

Overtollig regenwater kan via de waterbuffer langzaam in de grond wegzakken.

De grassenpoort van *Hakonechloa macra* versluiert de toegang tot het bruggetje over de waterbuffer; dit maakt het pad naar het achterste tuindeel spannender.

Slingerend pad

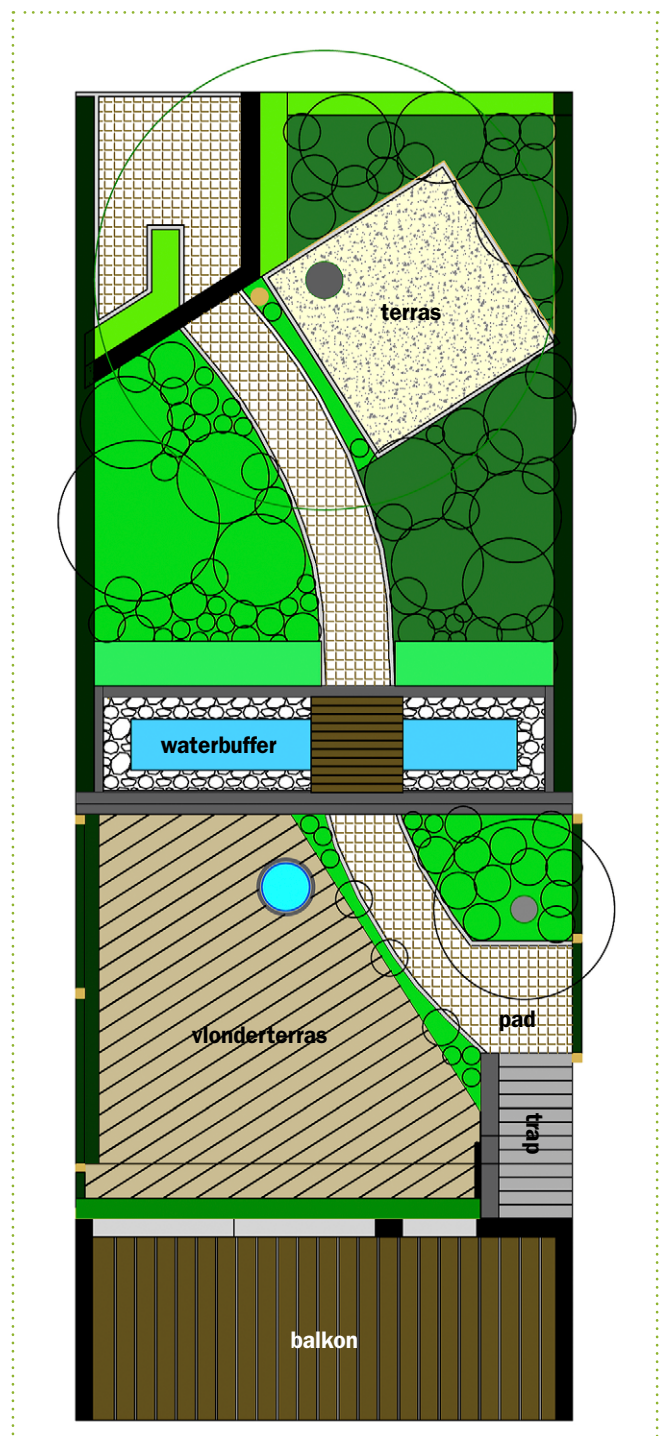
De tweedeling in deze tuin wordt geaccentueerd door hogere siergrassen en irissen in een oever aan de achterkant van de waterbuffer. Dit zorgt voor een coulissenwerking wat de tuin spannender en ruimtelijker maakt. Opvallend is de diagonale lijnvoering. Als kortste verbinding tussen achteruitgang en de trap naar het balkon - die de toegang vormt tot de woonlaag van het pand - lag er al een diagonaal pad in de tuin. Marijn maakte er een slingerend pad van waarbij de bestrating werd hergebruikt. De diagonale richting is ook doorgevoerd in beide terrassen. „De terrassen herhalen de richting van het pad. Daarmee liggen de terrassen ook gedraaid ten opzichte van het huis en dat geeft meer spanning. Door de diagonale lijnen van de vlonderplanken in het eerste terras lijkt de tuin bovendien iets groter.”

Geranium oxonianum doet het goed in de halfschaduw.

Wensen

- groene tuin
- oplossing voor wateroverlast
- sierkers, hibiscus en kardinaalsmuts behouden
- hergebruik cobblestones

TUIN 3
50 M²

Klimplanten, opgaande siergrassen en bamboe, bodembedekkers en een boom met luchtige kroon (*Koelreuteria paniculata*) zorgen voor een optimaal groene tuin.

Vierkante vormen tussen groen

„Dit is echt een grassen-bamboetuin; ik heb hier een duidelijke plantenkeuze gemaakt”, vertelt Marijn. „Daarnaast heb ik varens, hosta’s en blauweregen toegepast, ook dit zijn sterke, weelderige planten.” Deze tuin op het zuiden ligt bij een experimenteel woonwerkpand, opgeleverd in 2000. Beneden is een atelier, boven wordt gewoond. Een ruim dakterras zorgt voor de

verbinding tussen het woongedeelte en de tuin. „Het zonnige dakterras is vooral heerlijk in het voor- en najaar”, weet de tuinarchitect uit eigen ervaring, want hij woont in eenzelfde pand iets verderop. Dat de tuin zelf vrij veel (lichte) schaduw biedt, is daarom geen probleem. De bewoners kunnen in de zomer juist kiezen tussen een plek in de zon of in de schaduw. Het fraaie gefilterde

licht in de tuin wordt gevormd door de met blauweregen begroeide loofgang, grenzend aan de berging, en door de blazenboom (*Koelreuteria paniculata*) bij het terras. Deze boom met een luchtige kroon heeft veel sierwaarde; hij combineert mooi geveerd blad met grote, gele bloei-pluimen in de zomer, gevolgd door beige, op lampions lijkende zaad-dozen in herfst en winter.

Bamboe en siergrassen zorgen bij de vijver voor een exotische sfeer.

Hosta 'Halcyon'

Koelreuteria paniculata bij het terras zorgt niet alleen voor mooi gefilterd licht en koelte in de zomer, maar weert ook inkijk en geeft daardoor een gevoel van beschutting.

Het terras is niet direct zichtbaar als je de tuin inloopt, maar ligt verscholen achter de bamboe.

Ook vanaf trap en balkon ziet de tuin er aantrekkelijk uit. De loofgang is hier nog niet begroeid met blauwregenen, langs de trapleuning werkt zich een witteregen omhoog.

'Dit is echt een grassen-bamboetuin; hier heb ik een duidelijke plantenkeuze gemaakt.'

Duidelijke vormen

Ook deze tuin is ingedeeld in twee verschillende ruimtes. „Als je kijkt naar de ruimteopbouw van deze tuin, dan vormt de pergola boven het entreepleintje bij de ingang van de tuin - samen met de trap naar het dakterras die in het verlengde daarvan ligt - één ruimte, een soort wandelgang. Daarnaast ligt de hoofdruimte die wordt gevormd door het terras met de vijver, grassen en bamboes”, aldus Marijn. Hij houdt van 'duidelijke vormen' en dat is in deze tuin te zien aan de vierkante vorm van terras en vijver. De vijver is verhoogd en heeft een brede rand van betontegels; handig om op te zitten én visueel erg mooi. Daarnaast benadrukt deze rand de vierkante vorm.

Om de verharding te breken, zijn in deze tuin twee bestratingsmaterialen toegepast. Het 'entreepleintje' en het hoofdterras bestaan uit cobblestones in een warme tint; dit is afgewisseld met vlakken grijs split. Deze grijze tint komt terug in de stalen trap en aluminium kozijnen.

Marijn Vereijken

Tuinontwerp

Het Buitenland
Buro voor Tuin- en
Landschapsarchitectuur

Vrouwe Udasingel 220
6663 GW Lent
tel. (0031) (0)24-357 89 76
of (0031) (0)6-23 67 75 72
www.hetbuitenland.nl

Wensen

- vijver om bij te zitten
- terras
- boom
- veel groen

